

Sammanställning av invånarenkäten

Väestökyselyn kooste

Bakgrund

- Invånarnas åsikter om planerna på ändringarna i välfärdsområdets servicenät har kartlagts med hjälp av en enkät.
- Enkäten var öppen 22.10–8.11.2024 och fanns både på webben och som pappersblankett på social- och hälsocentralerna och välfärdsstationerna.
- Enkäten besvarades av 1 945 personer under tiden den var öppen, det har kommit in svar både via webben och via pappersblanketterna.
- Alla frågor var inte obligatoriska, vilket syns i att antalet svar varierar mellan frågorna.

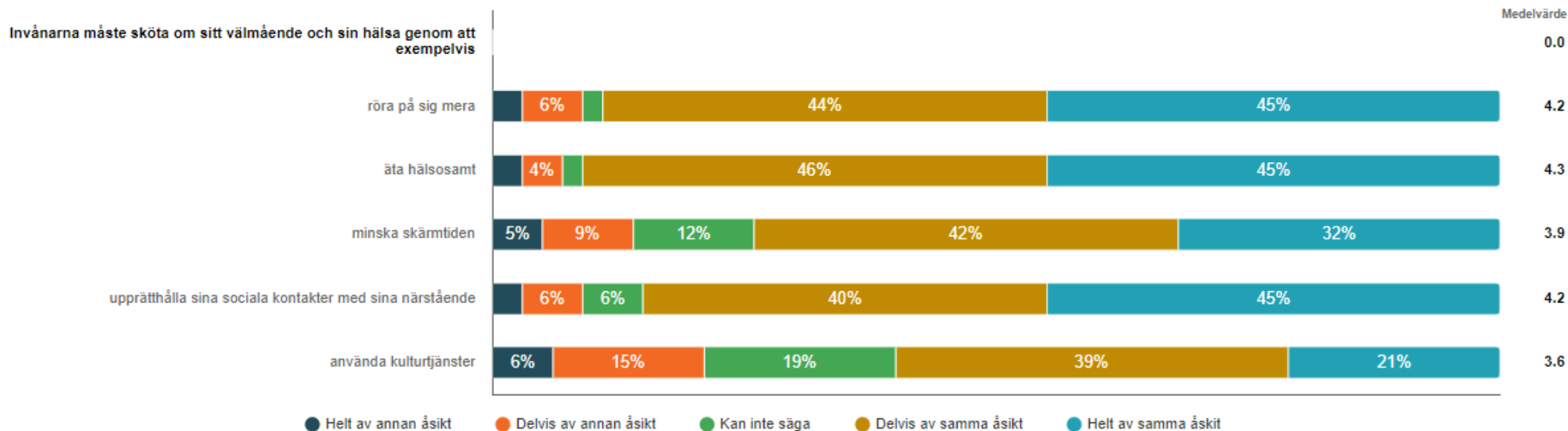
Tausta

- Hyvinvointialueen palveluverkkomuutosten suunnitelmien osalta on väestön näkemyksiä kartoitettu kyselyn avulla.
- Kyselyyn on voinut vastata ajanjaksolla 22.10-8.11.2024 joko verkossa olevan linkin kautta tai sosiaali- ja terveystieteissä ja hyvinvointiasemalla paperilomakkeisiin vastaamalla.
- Kyselyyn on saatu 1945 vastausta määrääjässä niin verkkokyselyyn kuin paperilla annettuina vastauksina.
- Kaikkiin kysymyksiin ei ollut pakko vastata, ja se näkyy eri kysymyksissä vastausmäärän vaihteluna.

1. Främjande av hälsa och välfärd

Antal svar: 1912

	Helt av annan åsikt	Delvis av annan åsikt	Kan inte säga	Delvis av samma åsikt	Helt av samma åsikt	Medelvärde	Median
Invånarna måste sköta om sitt välmående och sin hälsa genom att exempelvis							
röra på sig mera	3.3%	5.7%	2.2%	44.2%	44.6%	4.2	4.0
äta hälsosamt	2.9%	4.4%	2.1%	45.6%	45.0%	4.3	4.0
minska skärmtiden	4.8%	9.0%	12.2%	42.3%	31.7%	3.9	4.0
upprätthålla sina sociala kontakter med sina närstående	3.2%	5.5%	6.0%	40.2%	45.1%	4.2	4.0
använda kulturtjänster	6.2%	14.4%	18.9%	39.1%	21.4%	3.6	4.0
Totalt	4.1%	7.8%	8.3%	42.3%	37.6%	4.0	4.0

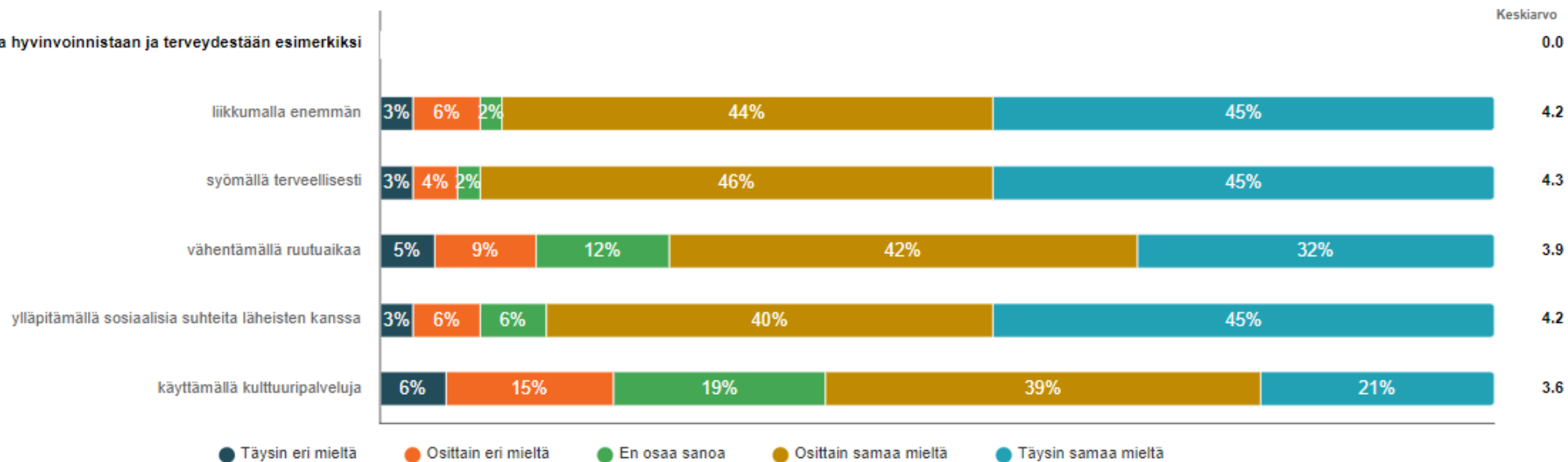
Österbottens invånare anser att människans egna handlingar har en stor betydelse i att upprätthålla och stärka sin hälsa och sitt välmående.

1. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Vastaajien määrä: 1912

Väestön on huolehdittava hyvinvoinnistaan ja terveydestään esimerkiksi

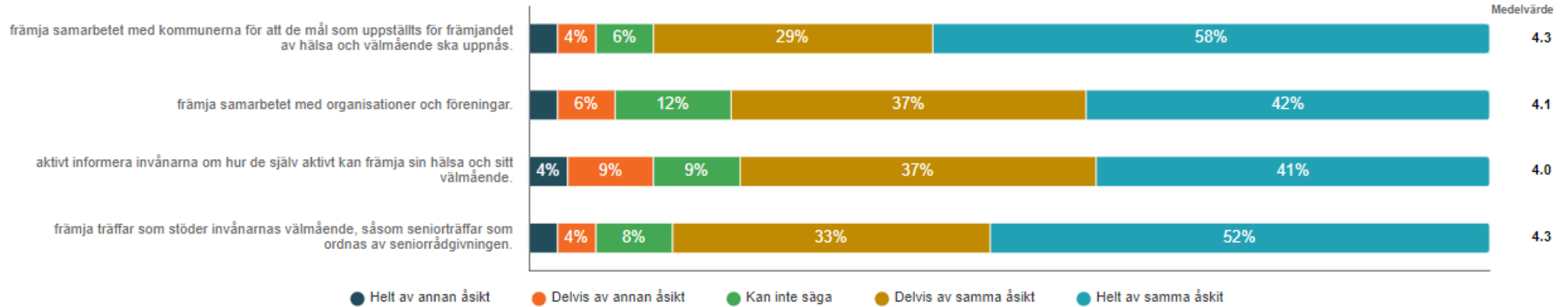
	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Keskisarvo	Mediaani
Väestön on huolehdittava hyvinvoinnistaan ja terveydestään esimerkiksi							
liikkumalla enemmän	3.3%	5.7%	2.2%	44.2%	44.6%	4.2	4.0
syömällä terveellisesti	2.9%	4.4%	2.1%	45.6%	45.0%	4.3	4.0
vähentämällä ruutu-aikaa	4.8%	9.0%	12.2%	42.3%	31.7%	3.9	4.0
ylläpitämällä sosiaalisia suhteita läheisten kanssa	3.2%	5.5%	6.0%	40.2%	45.1%	4.2	4.0
käyttämällä kulttuuripalveluja	6.2%	14.4%	18.9%	39.1%	21.4%	3.6	4.0
Yhteensä	4.1%	7.8%	8.3%	42.3%	37.6%	4.0	4.0

Pohjanmaan väestö näkee, että ihmisen omalla toiminnalla on suuri merkitys heidän terveytensä ja hyvinvointinsa ylläpidossa ja parantamisessa.

2. Valfärdsområdet måste i fortsättningen

Antal svar: 1917

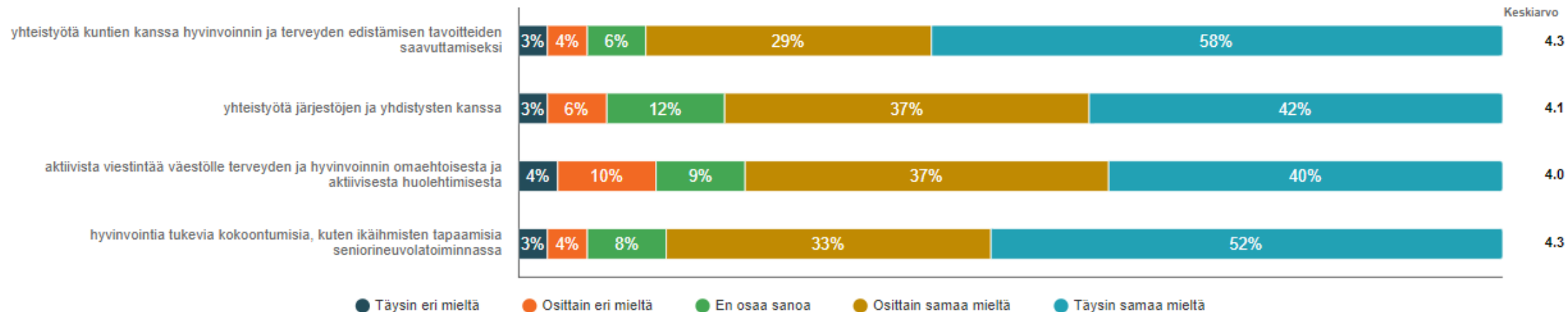
	Helt av annan åsikt	Delvis av annan åsikt	Kan inte säga	Delvis av samma åsikt	Helt av samma åsikt	Medelvärde	Median
främja samarbetet med kommunerna för att de mål som uppställts för främjandet av hälsa och välmående ska uppnås.	3.0%	4.3%	5.8%	28.9%	58.0%	4.3	5.0
främja samarbetet med organisationer och föreningar.	2.6%	6.0%	11.9%	37.5%	42.0%	4.1	4.0
aktivt informera invånarna om hur de själv aktivt kan främja sin hälsa och sitt välmående.	4.1%	9.6%	8.7%	37.0%	40.6%	4.0	4.0
främja träffar som stöder invånarnas välmående, såsom seniorträffar som ordnas av seniorrådgivningen.	2.9%	3.8%	7.5%	33.3%	52.5%	4.3	5.0
Totalt	3.2%	5.9%	8.5%	34.2%	48.3%	4.2	4.0

Majoriteten av dem som besvarade enkäten anser att det är viktigt att både kommuner och föreningar deltar i arbetet med att främja hälsa och välfärd tillsammans med valfärdsområdet. Förebyggande arbete i olika former anses vara viktigt.

2. Hyvinvointialueen on jatkossa edistettävä

Vastaajien määrä: 1907

	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Keskiarvo	Mediaani
yhteistyötä kuntien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden saavuttamiseksi	3.0%	4.3%	5.9%	28.9%	57.9%	4.3	5.0
yhteistyötä järjestöjen ja yhdistysten kanssa	2.6%	6.1%	11.9%	37.3%	42.1%	4.1	4.0
aktiivista viestintää väestölle terveyden ja hyvinvoinnin omaehtoisesta ja aktiivisesta huolehtimisesta	4.2%	9.6%	8.7%	37.0%	40.5%	4.0	4.0
hyvinvointia tukevia kokoontumisia, kuten ikäihmisten tapaamisia seniorineuvolatoiminnassa	3.0%	3.8%	7.5%	33.4%	52.3%	4.3	5.0
Yhteensä	3.2%	6.0%	8.5%	34.2%	48.2%	4.2	4.0

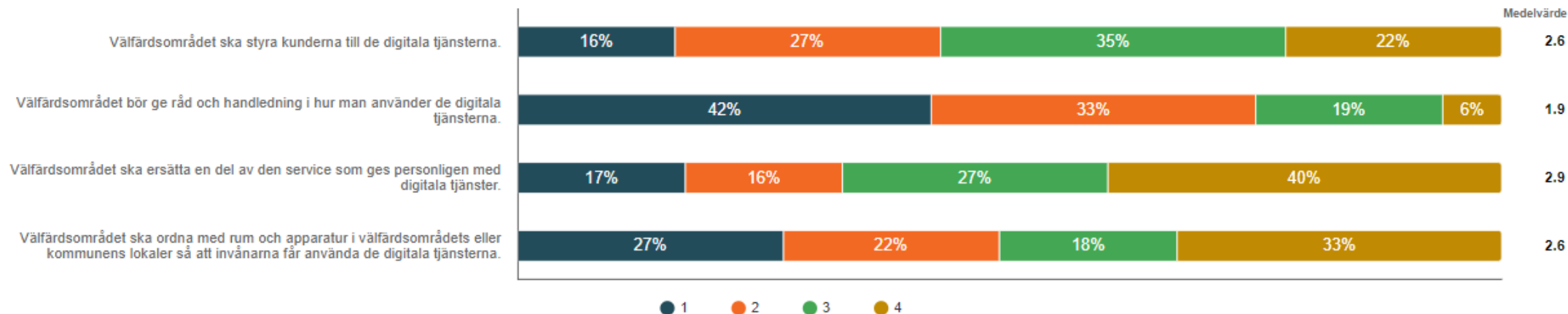
Valtaosa kyselyyn vastanneista pitää tärkeänä, että sekä kunnat että yhdistykset osallistuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Ennaltaehkäisevää työtä eri muodoissaan pidetään tärkeänä.

3. En del service ger vi idag bara ansikte mot ansikte på en mottagning. Framöver kommer vi också att erbjuda möjligheten att uträtta dessa ärenden digitalt som ett alternativ till besök på mottagningen.

För att öka användningen av digitala kanaler bör välfärdsområdet göra följande. Svartalternativet är satt åtgärderna i den ordning du tycker att de ska prioriteras.

Antal svar: 1679

	1	2	3	4
Välfärdsområdet ska styra kunderna till de digitala tjänsterna.	15.7%	27.4%	35.2%	21.7%
Välfärdsområdet bör ge råd och handledning i hur man använder de digitala tjänsterna.	41.7%	32.8%	19.5%	6.0%
Välfärdsområdet ska ersätta en del av den service som ges personligen med digitala tjänster.	16.6%	16.3%	27.2%	39.9%
Välfärdsområdet ska ordna med rum och apparatur i välfärdsområdets eller kommunens lokaler så att invånarna får använda de digitala tjänsterna.	27.3%	21.5%	18.4%	32.8%

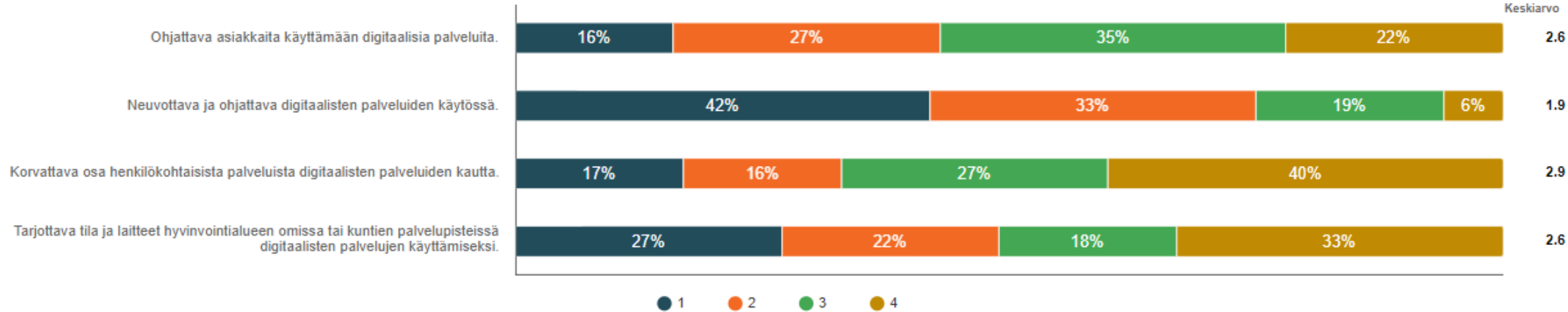
Invånarna behöver information och handledning för att fler ska kunna använda de digitala tjänsterna. Det vore också bra att ordna med apparatur som invånarna kan använda för de digitala tjänsterna.

3. Lähipalveluiden ja kasvokkain tapahtuvan palvelun rinnalla tarjotaan jatkossa myös digitaalisia asiointitapoja. Digitaalisten kanavien käytön lisäämiseksi on hyvinvointialueen tehtävä alla olevat toimenpiteet.

Laita ehdotukset järjestykseen numeroinnilla niin, että numerolla 1 valitset sen toimenpiteen, jota itse ehdotat ensisijaiseksi säästötavaksi.

Vastaajien määrä: 1679

	1	2	3	4
Ohjattava asiakkaita käyttämään digitaalisia palveluita.	15.7%	27.4%	35.2%	21.7%
Neuvottava ja ohjattava digitaalisten palveluiden käytössä.	41.7%	32.8%	19.5%	6.0%
Korvattava osa henkilökohtaisista palveluista digitaalisten palveluiden kautta.	16.6%	16.3%	27.2%	39.9%
Tarjottava tila ja laitteet hyvinvointialueen omissa tai kuntien palvelupisteissä digitaalisten palvelujen käyttämiseksi.	27.3%	21.5%	18.4%	32.8%

Digitaalisten palveluiden käyttöön tarvitaan neuvontaa ja opastusta, että useammat voisivat käyttää niitä. Digitaalisten palveluiden käyttöön olisi hyvä tarjota myös laitteita.

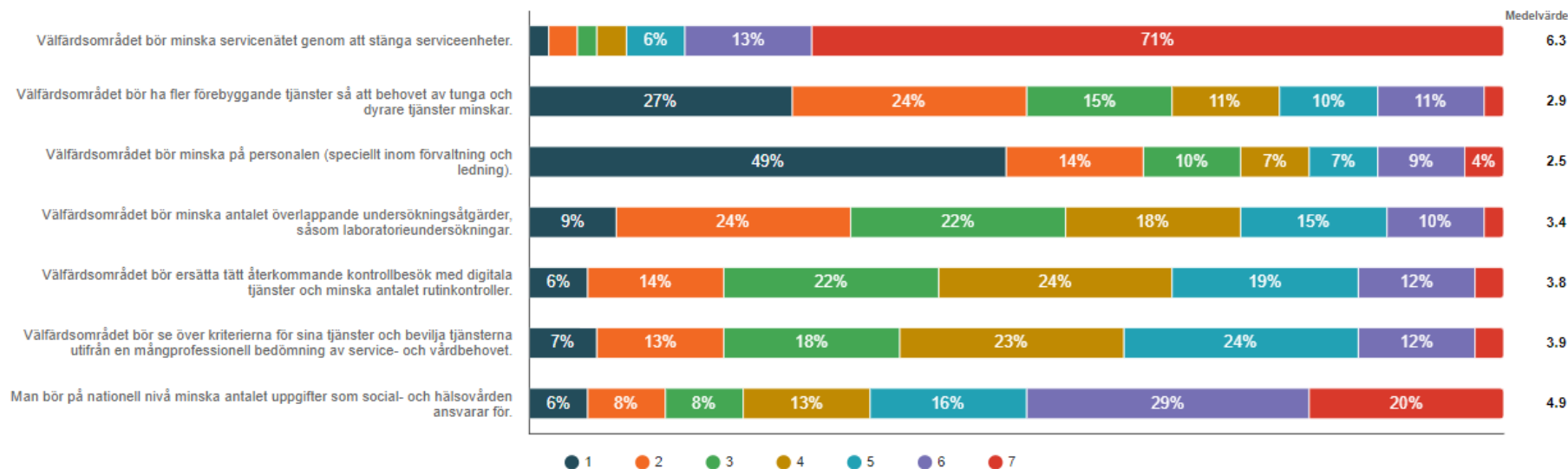

4. I Österbotten har vi använt klart mer pengar till social- och hälsovården än i resten av Finland. Nu är det staten som finansierar verksamheten och pengarna kommer inte att räcka till all service vi haft tidigare. Tyngdpunkten i servicen måste flyttas från tunga, dyra tjänster till lättare tjänster.

Välfärdsområdet måste få sin ekonomi i balans och detta ska vara gjort vid utgången av år 2026. Ekonomin kan balanseras på bland annat följande sätt.

Sätt förslagen i ordning så att nummer 1 motsvarar den sparåtgärd som du tycker att välfärdsområdet i första hand bör vidta.

Antal svar: 1724

	1	2	3	4	5	6	7
Välfärdsområdet bör minska servicenätet genom att stänga serviceenheter.	2.2%	2.5%	2.0%	3.5%	5.7%	13.4%	70.7%
Välfärdsområdet bör ha fler förebyggande tjänster så att behovet av tunga och dyrare tjänster minskar.	27.2%	23.8%	15.2%	10.7%	10.1%	10.9%	2.1%
Välfärdsområdet bör minska på personalen (speciellt inom förvaltning och ledning).	48.6%	14.1%	10.0%	6.8%	7.6%	8.9%	4.0%
Välfärdsområdet bör minska antalet överlappande undersökningsåtgärder, såsom laboratorieundersökningar.	9.1%	23.6%	22.2%	17.9%	15.2%	9.7%	2.3%
Välfärdsområdet bör ersätta lätt återkommande kontrollbesök med digitala tjänster och minska antalet rutinkontroller.	5.8%	14.2%	22.5%	24.1%	19.0%	11.7%	2.7%
Välfärdsområdet bör se över kriterierna för sina tjänster och bevilja tjänsterna utifrån en mångprofessionell bedömning av service- och vårdbehovet.	7.1%	12.5%	18.4%	23.1%	24.1%	12.3%	2.5%
Man bör på nationell nivå minska antalet uppgifter som social- och hälsovården ansvarar för.	5.8%	8.1%	8.4%	12.8%	15.8%	29.2%	19.9%

Respondenterna motsätter sig nedskärningar i servicenätet. Innan välfärdsområdet börjar skära i servicenätet bör det göra minskningar i förvaltningen och ledningsuppgifterna. Förebyggande tjänster anses ge inbesparingar i de tyngre serviceformerna.

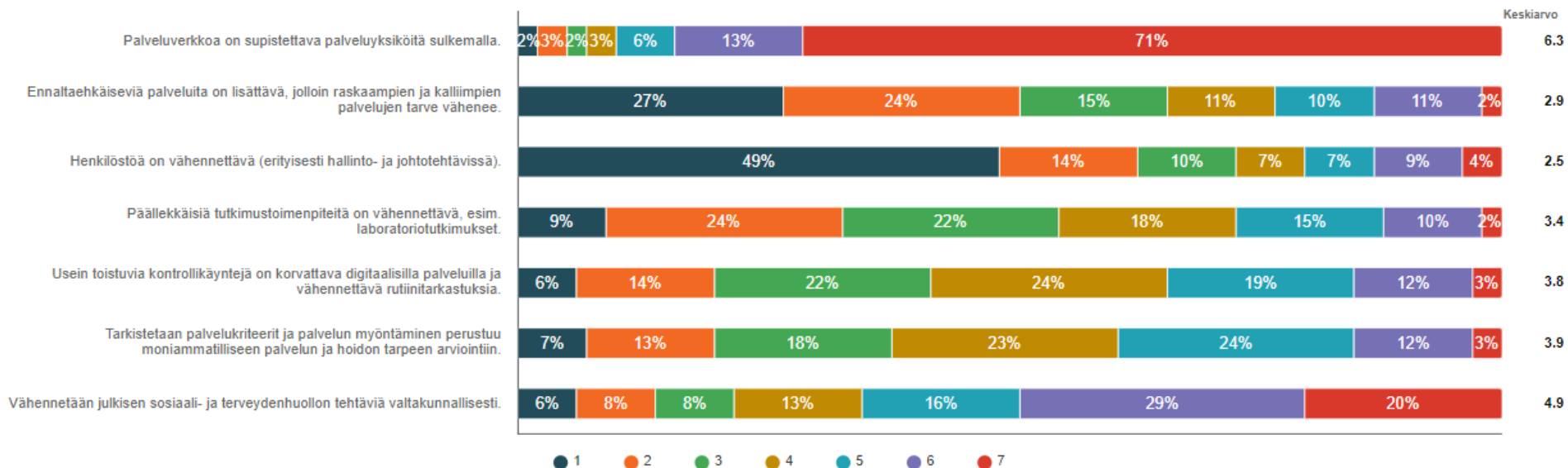

4. Pohjanmaalla sosiaali- ja terveyspalveluihin on käytetty rahaa selkeästi muuta Suomea enemmän. Valtion rahoitus ei jatkossa riitä samaan. Palvelujen painopistettä on muutettava raskaista palveluista kevyempiin palvelutapoihin.

Hyvinvointialueen talouden tasapainottamisen toimenpiteet on tehtävä vuoden 2026 loppuun mennessä. Taloutta voidaan tasapainottaa esimerkiksi allaolevin keinoin.

Laita ehdotukset järjestykseen numeroinnilla niin, että numerolla 1 valitset sen toimenpiteen, jota itse ehdotat ensisijaisesti edistettäväksi.

Vastaajien määrä: 1724

	1	2	3	4	5	6	7
Palveluverkkoa on supistettava palveluyksiköitä sulkemalla.	2.2%	2.5%	2.0%	3.5%	5.7%	13.4%	70.7%
Ennaltaehkäiseviä palveluita on lisättävä, jolloin raskaampien ja kalliimpien palvelujen tarve vähenee.	27.2%	23.8%	15.2%	10.7%	10.1%	10.9%	2.1%
Henkilöstöä on vähennettävä (erityisesti hallinto- ja johtotehtävissä).	48.6%	14.1%	10.0%	6.8%	7.6%	8.9%	4.0%
Päällekkäisiä tutkimustoimenpiteitä on vähennettävä, esim. laboratoriotutkimukset.	9.1%	23.6%	22.2%	17.9%	15.2%	9.7%	2.3%
Usein toistuvia kontrollikäyntejä on korvattava digitaalisilla palveluilla ja vähennettävä rutiin tarkastuksia.	5.8%	14.2%	22.5%	24.1%	19.0%	11.7%	2.7%
Tarkistetaan palvelukriteerit ja palvelun myöntäminen perustuu moniammatilliseen palvelun ja hoidon tarpeen arviointiin.	7.1%	12.5%	18.4%	23.1%	24.1%	12.3%	2.5%
Vähennetään julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä valtakunnallisesti.	5.8%	8.1%	8.4%	12.8%	15.8%	29.2%	19.9%

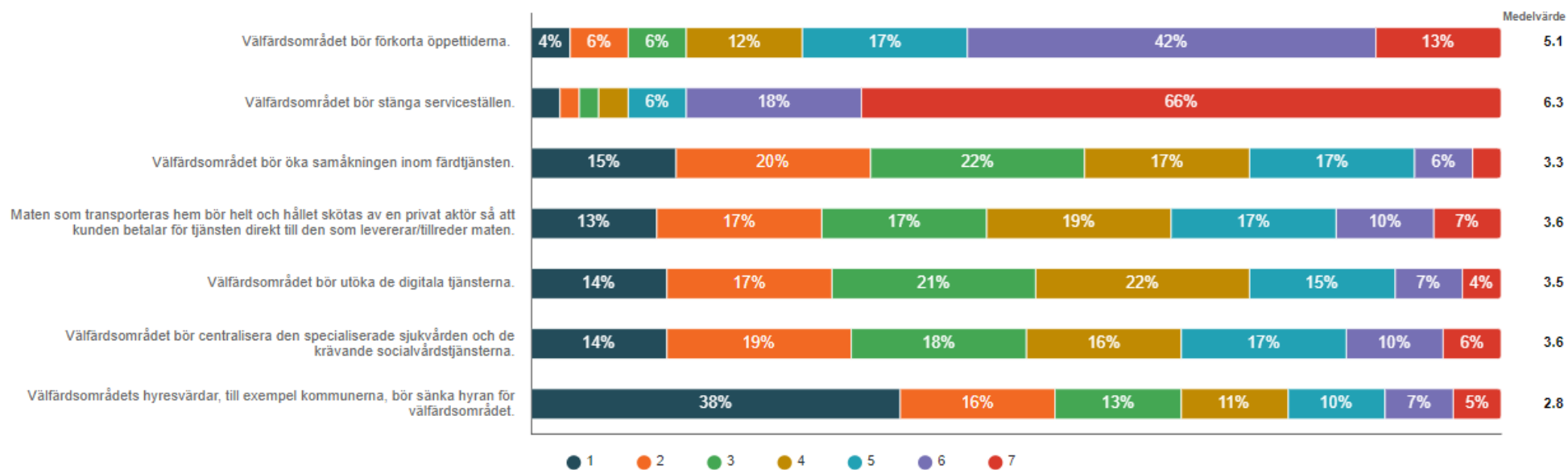
Vastaajat vastustavat palveluverkon supistamista. Näitä säästöjä ennen pitää tehdä supistuksia hallintoon ja johtotehtäviin. Ennaltaehkäisevien palveluiden nähdään tuovan säästöjä raskaammista palvelumuodoista.

5. Följande faktorer påverkar hur mycket en tjänst kostar. Nedan finns en lista över åtgärder som kan ge välfärdsområdet inbesparingar.

Sätt förslagen i ordning så att nummer 1 motsvarar den sparåtgärd som du tycker att välfärdsområdet i första hand bör vidta.

Antal svar: 1691

	1	2	3	4	5	6	7
Välfärdsområdet bör förkorta öppettiderna.	4.4%	5.5%	6.4%	11.8%	17.3%	41.7%	12.9%
Välfärdsområdet bör stänga serviceställen.	2.7%	2.0%	2.4%	2.9%	5.6%	18.4%	66.0%
Välfärdsområdet bör öka samåkningen inom färdtjänsten.	14.7%	20.4%	22.2%	17.2%	16.5%	6.3%	2.7%
Maten som transporteras hem bör helt och hållet skötas av en privat aktör så att kunden betalar för tjänsten direkt till den som levererar/tillreder maten.	13.5%	17.6%	17.1%	18.7%	16.7%	9.6%	6.8%
Välfärdsområdet bör utöka de digitala tjänsterna.	13.4%	16.8%	21.1%	21.8%	15.3%	7.3%	4.3%
Välfärdsområdet bör centralisera den specialiserade sjukvården och de krävande socialvårdstjänsterna.	14.0%	19.2%	17.8%	16.2%	16.7%	9.8%	6.3%
Välfärdsområdets hyresvärdar, till exempel kommunerna, bör sänka hyran för välfärdsområdet.	38.1%	16.3%	12.7%	10.9%	10.5%	6.5%	5.0%

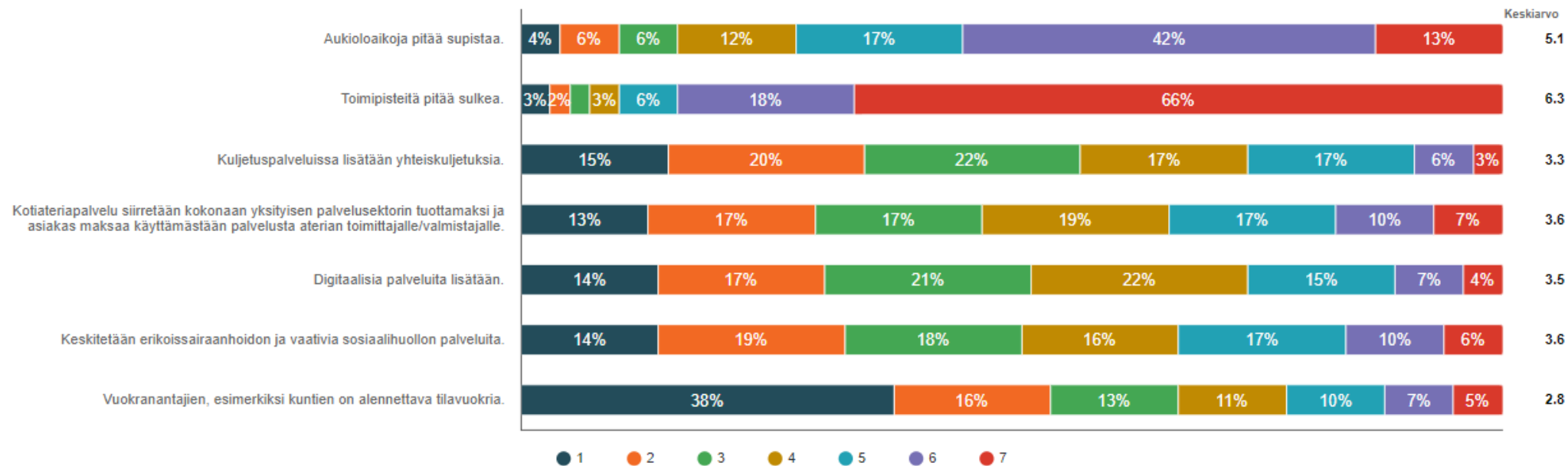
Respondenterna hoppas att hyrorna sänks. Respondenterna anser att stängning av serviceställen ska vara den sista sparåtgärden som vidtas.

5. Seuraavat tekijät vaikuttavat palveluiden kustannuksiin. Alle on listattu asioita, joilla hyvinvointialue voi säästää.

Laita ehdotukset järjestykseen numeroinnilla niin, että numerolla 1 valitset sen säästötavan, jota itse ehdotat ensisijaisesti edistettäväksi.

Vastaajien määrä: 1691

	1	2	3	4	5	6	7
Aukioloaikoja pitää supistaa.	4.4%	5.5%	6.4%	11.8%	17.3%	41.7%	12.9%
Toimipisteitä pitää sulkea.	2.7%	2.0%	2.4%	2.9%	5.6%	18.4%	66.0%
Kuljetuspalveluissa lisätään yhteiskuljetuksia.	14.7%	20.4%	22.2%	17.2%	16.5%	6.3%	2.7%
Kotiateriapalvelu siirretään kokonaan yksityisen palvelusektorin tuottamaksi ja asiakas maksaa käyttämästään palvelusta aterian toimittajalle/valmistajalle.	13.5%	17.6%	17.1%	18.7%	16.7%	9.6%	6.8%
Digitaalisia palveluita lisätään.	13.4%	16.8%	21.1%	21.8%	15.3%	7.3%	4.3%
Keskitetään erikoissairaanhoidon ja vaativia sosiaalihuollon palveluita.	14.0%	19.2%	17.8%	16.2%	16.7%	9.8%	6.3%
Vuokranantajien, esimerkiksi kuntien on alennettava tilavuokria.	38.1%	16.3%	12.7%	10.9%	10.5%	6.5%	5.0%

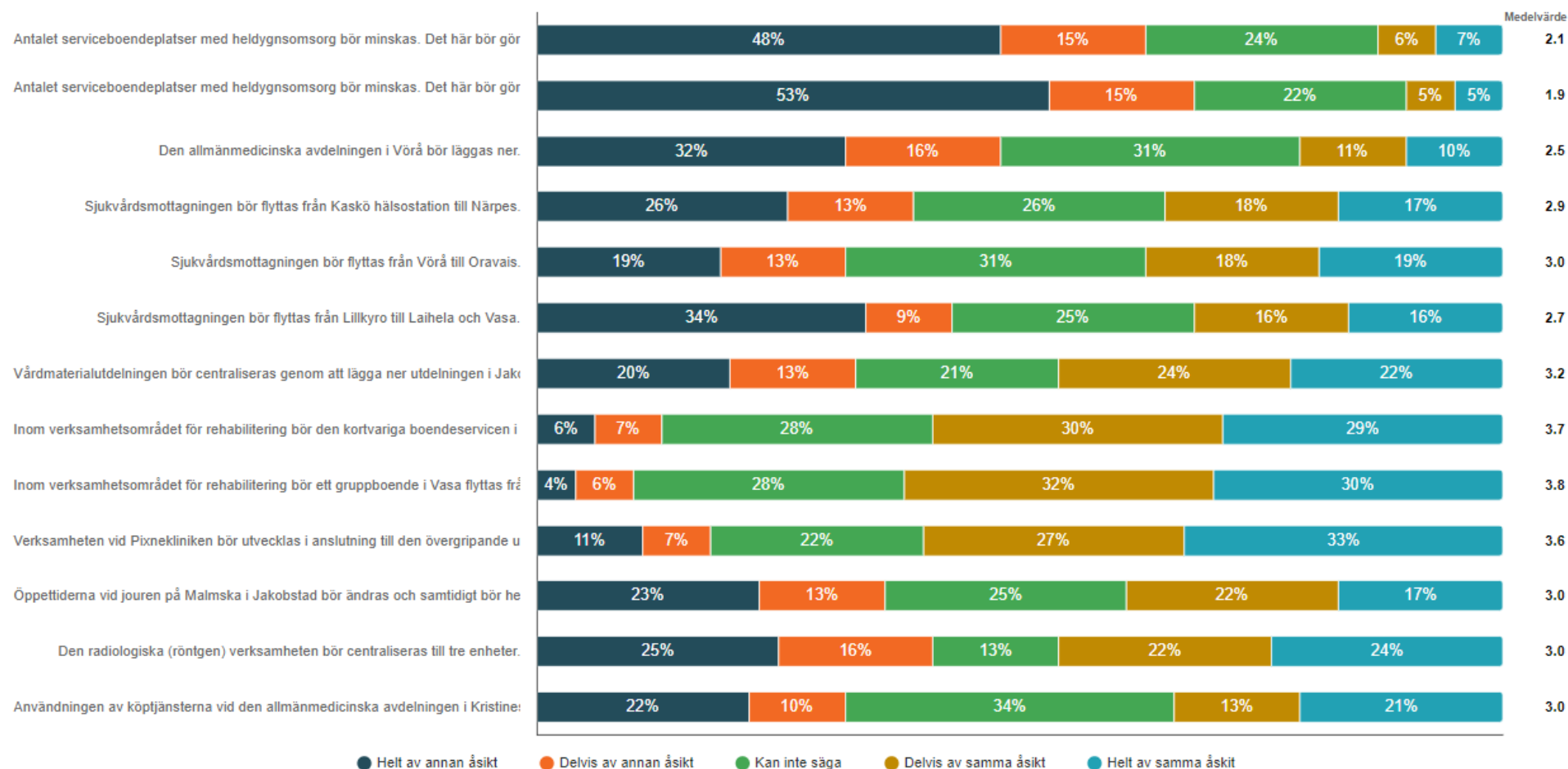
Vastaajat toivovat, että tilavuokria saataisiin alennettua. Viimesijainen säästökeino tulee vastaajien mielestä olla toimipisteiden sulkeminen.

6. Följande förändringar i servicenätet har föreslagits för välfärdsområdesstyrelsen. Med hjälp av dessa förslag kan välfärdsområdet uppnå de uppställda besparingsmålen. Dessutom har välfärdsområdet försökt hitta inbesparingar bland annat i köptjänster och hyror samt genom att se över förvaltningen och närchefsstrukturen. När något serviceställe eller någon serviceform avslutas kommer man samtidigt att utveckla andra tjänster.

Ta ställning till om du är av samma eller annan åsikt gällande följande förändringsförslag:

Antal svar: 1911

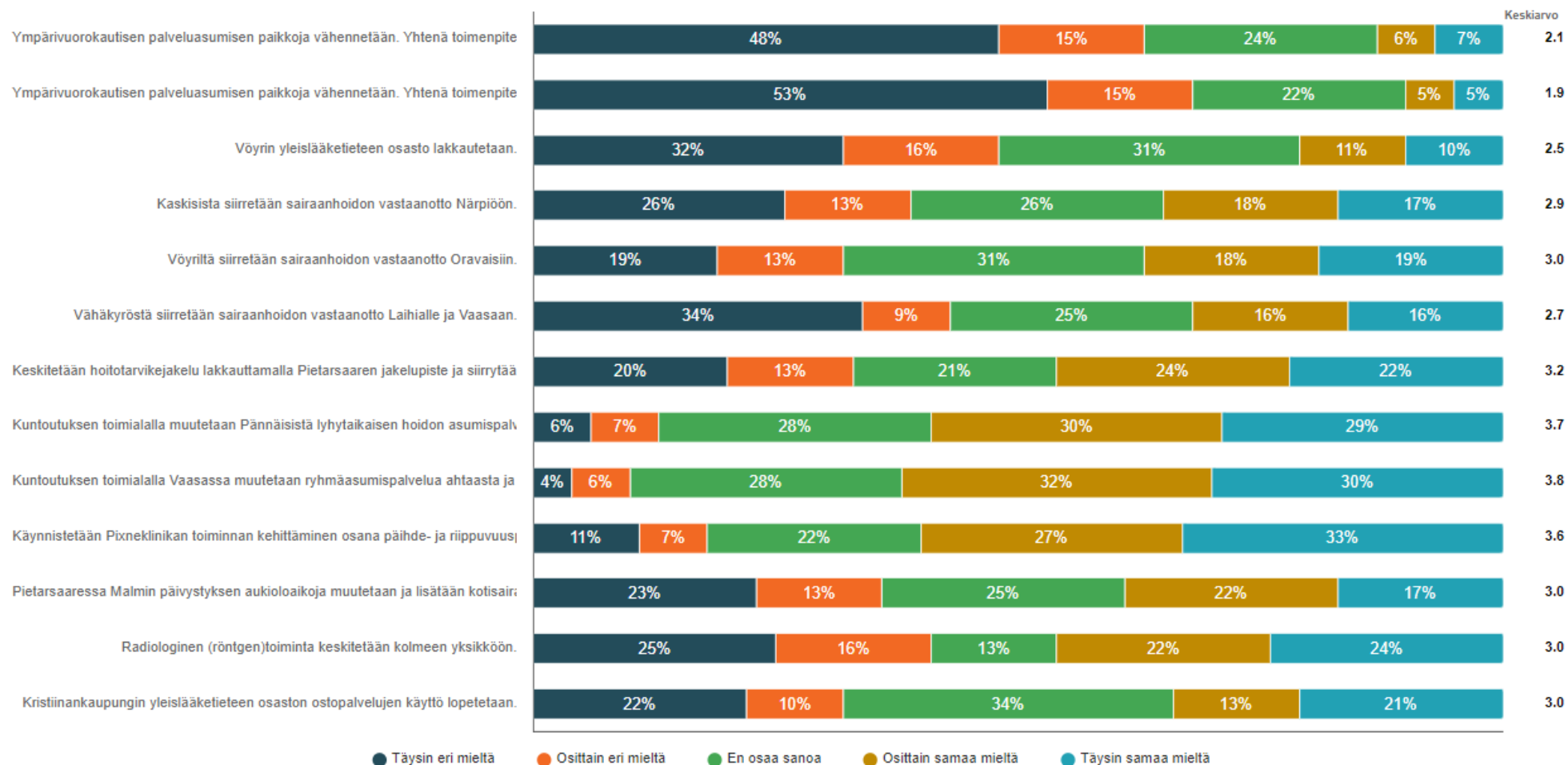
Respondenterna förhåller sig mera kritiskt till minskning av platser på boenden med heldygnsomsorg för äldre. En flytt av verksamheten i olika tjänster till friskare och mer ändamålsenliga utrymmen får understöd. Respondenterna är positiva till att utveckla Pixne-kliniken så att den blir tvåspråkig.

6. Aluehallitukselle on esitetty seuraavia palveluverkon muutoksia. Jos nämä ehdotukset toteutetaan, saadaan aikaan tavoitellut säästöt. Lisäksi säästöjä haetaan mm. ostopalveluista, hallinnon ja esihenkilörakenteen vähentämisellä ja vuokrista. Kun jokin palvelupiste tai palvelutapa lopetetaan, kehitetään samalla muita palveluita.

Ota kantaa siihen, oletko samaa vai eri mieltä seuraavista muutosehdotuksista:

Vastaajien määrä: 1911

Vastaajat suhtautuvat kriittisimmin vanhusten ympärivuorokautisten hoivan paikkojen vähentämiseen. Toiminnan muutto terveempiin ja toiminnallisempiin tiloihin saa kannatusta eri palveluissa. Pixneklinin toiminnan kehittämistä kaksikieliseksi pidetään myönteisenä.

Svar på den öppna frågan

Avoimen kysymyksen vastaukset

Välfärdsområdet borde fokusera på följande viktiga åtgärder:

- **Effektivera den förebyggande social- och hälso- och sjukvården:** Respondenterna betonar att välfärdsområdet bör satsa på förebyggande åtgärder för att minska kostnaderna på sikt.
- **Göra välfärdsområdets verksamhet mer smidig:** Respondenterna anser att välfärdsområdet borde minska på onödiga förvaltningskostnader och byråkrati, lägga ner onödiga arbetsgrupper, minska antalet direktörer/chefer och sänka löner för att resurserna ska kunna fördelas bättre till vården och servicen.
- **Förbättra tillgången till närservice:** Respondenterna vill bevara och utveckla när servicen, speciellt i de mindre kommunerna, så att invånarna får den service de behöver nära hemmet och i tid.
- **Utveckla en husläkarmodell:** Respondenterna anser att en husläkarmodell förbättrar kontinuiteten i och kvaliteten på servicen, eftersom läkaren känner sina patienter och deras historia.
- **Öka samhörigheten och stöda olika åldersgrupper:** Respondenterna hoppas att aktörerna i området kan ge stöd för att stärka samhörigheten i olika åldersgrupper, eftersom det skulle främja välbefinnandet.

Alueella tulisi keskittyä seuraaviin tärkeimpiin toimenpiteeseen:

- **Tehostaa ennaltaehkäisevää sosiaali- ja terveydenhuoltoa:** Vastajat korostavat, että hyvinvointialueen tulisi panostaa ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin, jotta pitkän aikavälin kustannukset vähenevät
- **Virtaviivaistaa hyvinvointialueen toimintaa:** Vastauksissa nousee esiin turhien hallintokulujen ja byrokratian vähentäminen, tarpeettomien työryhmien ja johtajien/ päälliköiden karsiminen ja palkkojen alentaminen, jotta resursseja voidaan kohdentaa paremmin hoitoon ja palveluun
- **Parantaa lähipalvelujen saatavuutta:** Vastajat haluavat säilyttää ja kehittää lähipalveluja, erityisesti pienissä kunnissa, jotta asukkaat saavat tarvitsemansa palvelut läheltä ja ajoissa
- **Kehittää omalääkärimallia:** Vastajat näkevät omalääkärimallin parantavan palvelujen jatkuvuutta ja laatua, kun lääkäri tuntee potilaansa ja heidän historiansa
- **Lisätä yhteisöllisyyttä ja tukea eri ikäryhmiä:** Alueen toimijoilta toivotaan tukea yhteisöllisyyden parantamiseen eri ikäryhmissä, sillä se on tärkeää hyvinvoinnin edistämiseksi

Andra förslag

- Utveckling av digitala tjänster
- Se över servicekriterierna och bevilja service utifrån en mångprofessionell bedömning
- Öka det förebyggande rusmedelsarbetet
- Utöka antalet servicesedelproducenter
- Utveckla distansmottagning mellan primärvården och den specialiserade sjukvården
- Spara på den specialiserade sjukvården
- Effektivera verksamheten och göra processerna smidigare på akutpolikliniken
- Effektivera verksamheten på hälsocentralerna genom att bland annat ta alla prov under samma besök
- Se över verksamhetsmodellerna och återgå till att arbeta i team inom den sociala servicen
- Informera bättre om närservice så att invånarna vet vart de ska ta kontakt
- Vården av finskspråkiga äldre bör utvärderas på nytt och koncentreras till samma avdelningar
- Avsluta gruppstödet till partierna

Muita ehdotuksia

- Digitaalisten palvelujen kehittäminen
- Palvelujen kriteerien tarkistaminen ja myöntäminen moniammatillisen arvioinnin perusteella
- Ennaltaehkäisevän päihdetyön lisääminen
- Palvelusetelituottajien lisääminen
- Etävastaanottojen kehittäminen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä
- Erikoissairaanhoidosta säästäminen
- Päivystyspoliklinikan toiminnan tehostaminen ja prosessien virtaviivaistaminen
- Terveyskeskusten toiminnan tehostaminen mm tekemällä kaikki kokeet samalla kerralla
- Sosiaalipalveluissa toimintamallien tarkastaminen ja paluu tiimityöskentelyyn
- Parempi tiedottaminen lähipalveluista, jotta ihmiset tietävät, minne ottaa yhteyttä
- Suomenkielisten ikäihmistien hoidon uudelleen arviointi ja keskittäminen samoille osastoille
- Puoluerahoituksen lopettaminen

Välstånd genom livet. Hyvinvointia läpi elämän.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue